

Kommittédirektiv

En modern lagstiftning om källskatt på utdelning

Beslut vid regeringssammanträde den 22 januari 2026

Sammanfattning

En särskild utredare ska lämna förslag som säkerställer att rådets direktiv (EU) 2025/50 av den 10 december 2024 om snabbare och säkrare skattelättnad för överskjutande källskatt (här källskattedirektivet) genomförs i svensk rätt. Förfarande och materiella bestämmelser bör behandlas i ett och samma sammanhang och uppdraget omfattar därför hela regleringen om källskatt på utdelning. Syftet är att uppnå ett modernt, enkelt och förutsägbart regelverk som förenklar gränsöverskridande investeringar, som är förenligt med EU-rätten och som stärker regelverket mot risken för skattebedrägeri och skattefusk.

Utredaren ska bl.a.

- föreslå de bestämmelser som krävs för att källskattedirektivet ska genomföras i svensk rätt,
- analysera och föreslå hur regelverket om källskatt på utdelning kan moderniseras ur redaktionellt, språkligt och tekniskt hänseende,
- analysera och föreslå hur förfarandet för källskatt på utdelning kan effektiviseras och föras in i skatteförfarandelagen (2011:1244), och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Uppdraget ska redovisas senast den 13 augusti 2027.

Uppdraget att lämna förslag på en modern källskattereglering

En väl fungerande kapitalmarknad är helt avgörande för att främja och underlätta gränsöverskridande investeringar inom EU. Åtgärder för att förbättra spar- och investeringsunionen är därför prioriterade. Därtill bör regelverken vara robusta mot risker för skattebedrägeri och missbruk.

EU-kommissionen har återkommande bedömt förfaranden för återbetalning av källskatt på utdelning som betungande, kostsamma och långdragna vilket kan avskräcka från gränsöverskridande investeringar. Den rådande situationen har också visat sig vara otillräcklig för att förebygga återkommande risker för skattebedrägeri, skatteundandragande och skatteflykt, t.ex. har skatt systematiskt återkrävts på felaktiga grunder och bedrägerier skett genom användning av system för utdelningsarbitrage (cum-cum och cum-ex). Vidare finns stora skillnader mellan de olika förfaranden som tillämpas i medlemsstaterna.

För att komma till rätta med dessa brister presenterade kommissionen den 19 juni 2023 ett förslag till rådets direktiv om snabbare och säkrare skattelättnad för överskjutande källskatt (även i vissa fall kallat Faster). Syftet med förslaget är att göra källskatteförfarandena inom EU effektivare och samtidigt stärka förfarandena så att de skyddas mot risken för skattebedrägerier och missbruk.

Det svenska regelverket om källskatt på utdelning finns i kupongskattelagen (1970:624) och kupongskatteförordningen (1971:49). Kupongskatt tas ut på utdelning från svenska aktiebolag, europabolag med säte i Sverige samt svenska värdepappersfonder och specialfonder. Som utgångspunkt är utländska andelsägare som är utdelningsberättigade skattskyldiga till kupongskatt.

Sedan kupongskattelagens tillkomst har kapitalmarknaderna i hög grad internationaliserats. Digitaliseringen av värdepappershanteringen är en starkt bidragande orsak till detta och det är i dag betydligt enklare att investera i aktier i företag i andra länder än vad som var fallet tidigare. Den ökande internationaliseringen ställer nya krav på förfaranderegleringens utformning. Dagens reglering är inte anpassad till den miljö som är verklighet i dag. För att inte verka avskräckande för investerare är regelverket i stort behov av en modernisering. EU-gemensamma förfaranden för källskatt på utdelningar kan förenkla hanteringen för både investerare och finansiella mellanhänder

och därigenom minska den administrativa bördan, samtidigt som ett system med en rapporteringsskyldighet förbättrar skattemyndigheters möjligheter att upptäcka missbruk.

Ett nytt samlat förslag bör därför nu tas fram, som avser hela regelverket om källskatt på utdelning.

Vilka bestämmelser krävs för att genomföra källskattedirektivet i svensk rätt?

Enligt direktivet är medlemsstaterna skyldiga att införa en EU-gemensam automatiserad process för att utfärda elektroniska intyg om skatterättslig hemvist (benämnt ETRC) till fysiska personer eller enheter som har skatterättslig hemvist i deras jurisdiktion. För att källskatteförfarandet ska kunna genomföras på ett effektivt sätt ska investerare kunna använda sig av certifierade finansiella mellanhänder. Finansiella mellanhänder som uppfyller vissa villkor ska registreras i ett nationellt register över certifierade finansiella mellanhänder. Det ska vara obligatoriskt att registrera sig för vissa stora institut. Andra finansiella mellanhänder ska kunna ansöka om frivillig registrering. Det ska också införas en rapporteringsskyldighet för certifierade mellanhänder som ger skattemyndigheterna möjlighet att kontrollera om den skattskyldige har rätt till nedsättning av källskatt och för att upptäcka eventuellt missbruk. Direktivet behandlar vidare två alternativa förfaranden för att bevilja skattelättnad för överskjutande källskatt. Medlemsstaterna ska också vidta lämpliga åtgärder enligt sina nationella regler för att säkerställa att en certifierad finansiell mellanhand som helt eller delvis inte fullgör sina skyldigheter kan hållas ansvarig för hela eller delar av förlusten av källskatteintäkter. Medlemsstaterna ska slutligen fastställa regler om sanktioner för överträdelse av nationella bestämmelser som antagits enligt direktivet och vidta alla nödvändiga åtgärder för att säkerställa att de tillämpas. Dessa sanktioner ska vara effektiva, proportionerliga och avskräckande.

Källskattedirektivet antogs den 10 december 2024. Medlemsstaterna ska senast den 31 december 2028 anta och offentliggöra de bestämmelser som är nödvändiga för att följa direktivet, och ska tillämpa dessa bestämmelser från och med den 1 januari 2030. Det finns därför skäl att ge en särskild utredare i uppdrag att ta ställning till vilka bestämmelser som krävs för att genomföra källskattedirektivet i svensk rätt.

Som utgångspunkt vid implementering av direktivet i svensk rätt ska gälla att det svenska systemet för skattelättnad för överskjutande källskatt liksom i dag ska bygga på principen om direktnedsättning och kompletteras av en möjlighet till återbetalning som tillämpas när förutsättningarna för direktnedsättning inte är uppfyllda.

Utredaren ska därför

- föreslå de bestämmelser som krävs för att källskattedirektivet ska genomföras i svensk rätt,
- analysera och föreslå hur Skatteverkets utfärdande av hemvistintyg kan utformas och anpassas till bestämmelserna om ett EU-gemensamt digitalt intyg om skatterättslig hemvist,
- analysera och föreslå hur bestämmelser om certifierade finansiella mellanhänder och standardiserad rapporteringsskyldighet för sådana mellanhänder kan utformas,
- behandla för- och nackdelar med olika alternativ, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Hur kan regelverket om källskatt på utdelning moderniseras?

Den nuvarande kupongskatteregleringen är föråldrad och inte anpassad till dagens ökande internationalisering och tekniska utveckling. Det kan vara både komplicerat och tidskrävande att få tillbaka överskjutande skatt på utdelning, vilket hämmar gränsöverskridande investeringar. Nuvarande kupongskattelagstiftning kan också innebära risker för kringgående och skattefusk. Den svenska källskatteregleringen är därför i behov av modernisering.

En särskild utredare fick 2017 i uppdrag att göra en översyn av den kupongskatterättsliga regleringen. Uppdraget redovisades i promemorian Ny lag om källskatt på utdelning (Ds 2020:10). För att komplettera beredningsunderlaget remitterade Finansdepartementet den 7 juni 2022 ett utkast till lagrådsremiss (Fi2022/01841). Härefter presenterade EU-kommissionen enligt ovan sitt förslag till direktiv.

I 2017 års uppdrag ingick att särskilt se över förhållandet mellan kupongskattelagen och skatteförfarandelagen, förhållandet mellan kupongskatten och processen i de allmänna förvaltningsdomstolarna, förhållandet mellan kupongskattelagen och lagen (1995:575) mot skatteflykt samt förhållandet

mellan kupongskattelagen och skattebrottslagen (1971:69). De ställnings-
taganden som gjordes i utredningen och i utkastet till lagrådsremiss i dessa
delar bör som utgångspunkt vara vägledande. Det innebär bl.a. att
förfarandet för källskatt på utdelning bör omfattas av skatteförfarandelagen,
och att skatteflyktlagen och skattebrottslagens tillämpningsområden bör
utökas till att omfatta källskatt på utdelning.

Det regelverk som föreslås behöver vara förenligt med EU-rätten. Högsta
förvaltningsdomstolen har vid flera tillfällen funnit att kupongskattelagens
bestämmelser strider mot EU-rätten (se t.ex. HFD 2016 ref. 47 och HFD
2019 ref. 30). För närvarande prövar Högsta förvaltningsdomstolen frågor
om hur ett utländskt bolag ska visa att ett uttag av kupongskatt strider mot
den fria rörligheten för kapital med hänvisning till att bolaget uppvisar
underskott (mål nr 5585-23). Högsta förvaltningsdomstolen har i detta mål
begärt ett förhandsavgörande från EU-domstolen. Det är också viktigt med
ett regelverk som är robust och som inte kan kringgås (se exempelvis
Skatteverkets hemställan om överlåtelse av rätt till utdelning, Fi2008/04123).
Företeelsen med utlåning av aktier i samband med utdelningstillfället i syfte
att försöka undvika källskatt, s.k. cum-cum, och bedrägeriförsök vid begäran
om återbetalning av källskatt, s.k. cum-ex, behöver därför också beaktas.

Utredaren ska därför

- analysera och ta ställning till hur regelverket bör anpassas till EU-
rätten,
- analysera och ta ställning till hur regelverket bör ändras för att vara
robust mot skattebortfall och kringgåenden,
- analysera och föreslå hur förfarandet för källskatt på utdelning kan
effektiviseras och föras in i skatteförfarandelagen,
- analysera och föreslå hur regelverket om källskatt på utdelning
redaktionellt, språkligt och tekniskt kan moderniseras,
- behandla för- och nackdelar med olika alternativ, och
- lämna nödvändiga författningsförslag.

Konsekvensbeskrivningar

Utredaren ska analysera och redovisa konsekvenserna av förslagen i enlighet
med kommittéförordningen (1998:1474) och förordningen (2024:183) om

konsekvensutredningar. Utredaren ska särskilt redovisa de konsekvenser som förslagen kan få för Skatteverket och de allmänna förvaltningsdomstolarna.

Kontakter och redovisning av uppdraget

Utredarens uppdrag ska bedrivas i kontakt med berörda myndigheter, näringslivet samt värdepapperscentraler och övriga berörda intressenter. Utredaren ska hålla sig informerad om, och vid behov beakta, relevant arbete som pågår inom Regeringskansliet, inom EU och inom utredningsväsendet.

Uppdraget ska redovisas senast den 13 augusti 2027.

(Finansdepartementet)